

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vsa leta 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:
za vsa leta 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrt " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:

Za navadno trispodno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisk je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

V Mariboru 10. februarja.

Novo ministerstvo si hoče pridobiti "ime prave avstrijske vlade". Tako nam obeta v svojem programu. Kakor vlada sama priznava in ves svet vidi, do zdaj ona za-seboj nima nobene stranke. To si bode morala ustvariti, ako ona sama in njen program nima ostati nova zmotnjava, ki si jih bode morala Avstrija k drugim neštetim zapisati v svojo zgodovino. Naloga je težka in častna, a ne nemogoča, ako imajo novi vladni možje dovolj razuma in poguma, a manj strasti in predsodkov, nego so jih kazali dosedanji državniki in njih stranke.

Naloga je težka. Kdor hoče trezno soditi, mora naravnost priznati, da zdaj v državi ni avstrijske stranke v pravem pomenu besede. Priznati mora na dalje, da ima v Avstriji čisto neavstrijskih strank s skritim in očitnim viziorom, a neizmerno mnogo krepkih in čvrstih, dozda ali neizbujenih ali pa onevoljenih elementov za pravo avstrijsko stranko. Vprašanje, katero bode odločevalo o prihodnji osodi sedanje vlade, je to, ali bode vedela neavstrijske stranke zadušiti — kar ni tako lahka naloga, ker je neavstrijstvo pod dosedanji vladami dobilo nekakšno in sicer veliko državno legitimacijo — in ali bode znala okolo sebe zbrati one raztresene, često nepoznane elemente, ktere so ministerstva Schmerling, Auersperg, Hasner itd. od državnega sodelovanja odgnala, njih moči potrla, njih dobro voljo razžalila. Tudi zbiranje in vzbujanje teh elementov ni nobena igrača, kajti nezaupnost do vseh novih poskušanj je postala večja, nego bode novim državnikom ljubo.

Med neavstrijske stranke štejemo tako imenovano ustavoverno. Dokazov ne bomo iskali v preteklosti; ampak stranka nam jih je cele kupe nanesele že za dobe zadnje ministerske krize, zlasti pak za dobe novega ministerstva. Pustimo na stran tudi še ministersko krizo — hvala Bogu da je končana — in ogledimo si ravnanje te stranke pod novim ministerstvom. Vlada je prvi dan svojega obstanka razglasila svoj program in povedala, da je Njegovo veličastvo ta program potrdilo. Vsaka poštna avstrijska stranka je imela gledé tega programa le dvojno pot: ali izreči, da jej je program nejasen, da hoče torej čakati, da vlada svojo barvo očitneje pokaže, ali pa vzeti program sam v pretres in izreči, s kom se slaga, s kom ne. In kaj zdaj počenja ustavoverna stranka. Za program se komaj zmeni, ali ga k večjemu poliva s svojo ironijo in perfidijo, pač pa se je z vso močjo svoje dialektike vrgla na nove osebe. Ko bi bile to osebe, čijih imena značijo politične programe, bi se dalo tako osebno napadanje morebiti opravičiti, dasiravno bi tudi potem še jako cinično in resne stranke nevredno ostalo, ako bi se skoraj vsi ugovori kopicili v ugovorih proti imenom, češ da se nemški jezik nikdar ne bode navadil izrekati in pravilno naglašati českih imen Habietinek, Jireček.

Ne izvzemši predsednika Hohenwarta, ki do zdaj ni bil nego uradnik, ki je izvrševal, kar so mu njegovi viši zaukazali, nobeno ministerskih imen ne znači političnega programa, vsi so "homines novi" — novi možje. Upravo te može gre edino soditi iz njih sedanosti, t. j. iz njih proglašenega programa, in iz njih prihodnosti, t. j. iz tega, kar bodo še le storili zaslužnega ali škodljivega. A ne ene izmed ustavovernih novin se niso zmenile za program, ampak v divjem kuru so prezirale ga zakričale: "Česko in ultramontansko, to je kljubu programu glavni značaj nove vlade" — N. fr. Presse

naprej in za njo vse druge brez izjemka, brez konca in kraja. Ne sodé o programu, o njegovi vrednosti ali nevrednosti, moramo vendar reči, da je tako postopanje nezaslišano, zločinsko, vsaj neavstrijsko. Kdor iz vsega programa bere le eno česko besedo, en ultramontansk stavk, ta naj se oglasi; dokler pa tega ne more, je njegovo kričanje sleparija, ki hoče ljudstvo brez razlogov razdražiti proti novi vladi, o kateri med vrstami trdi, da cesarju ni predložila svojega pravega programa ("kljubu proglašenemu programu", ktere ga je kakor znano cesarju v potrjenje predložila). Nikakor se ne čutimo poklicane vladi svete dajati; to pa moramo izrekati: ako bode vlada še dolgo trpela tako javno kritiko, kakor jo zdaj dopušča, potem bomo zgubili zaupanje v njene obljube in med prazne fraze postavili stavek njenega programa: "vlada bode vse državnosovražne težnje brez izjeme z neusmiljeno ostrostjo postave zatirala (niederbeugen)."

To svojo sodbo pak omejujemo samo na tako imenovano ustavoverno stranko in njene novine. Nemško ljudstvo v Avstriji nima s temi ljudmi nobene zveze, v njem je skrito dobro in krepko avstrijsko jedro, kar se je že cesto pokazalo. Vprašanje je le, ali bode vlada vedela to jedro izluščiti iz trpkih luščin polnih korupcije in laži, v ktere so nemške Avstrijce zavili in ga še zaviti skušajo nekteri podkupljeni novinarji brez značaja, brez domovine, in pa nekteri slavohlepneži, ki ne morejo pozabiti, da se jim je moč spesnila izpod rok, ali da se jim je zdaj klaja tako visoko obesila. Vlada mora tu zgodaj začeti delati in kaj jej je storiti, kažejo skušnje, o katerih bode kaj več zvedela pri Belkrediju in Potockemu.

Strank, čijih avstrijsko domoljubje se je do zdaj z nogami gazilo in z nehvaležnostjo gasilo, je mnogo. Med temi smo mi Slovenci. Le o teh hočemo tú spregovoriti, drugim prepuščaje svoje. Gledé našega stanja ima ministerski program mnogo dobrega, mnogo dvoumljivega in nejasnega. Nezaupni kakor smo vendar smo našli v programu dva kazaja, ki nam odločujeta prvo pot in prve korake. Vlada pravi, da si hoče zaslužiti ime resnično avstrijske vlade. Mnogo se je že sleparilo s tem imenom, vendar nam je ostalo vedno še toliko častljivo, da Njegovo veličastvo in njegovi svetovalci zmerom zvestih Slovencev ne bodo pogrešali na bojiščih, kjer se bode res bojevalo pod to zastavo, na nobenem tvoriščih človeškega delovanja. Program je nejasen. Temu se dá pomagati. Vlada sama v svoji prvi izjavi pravi, da imajo programi samo vrednost obljub, in da še le dejanja spričujejo pravo, resnično blago voljo, in moč to dobro voljo izvršiti. Vlada je eno rekla, recimo Slovenci drugo! Itak se bomo morali v kratkem na eno stran obrniti, bolje torej če skušamo obnebe sami si pojasniti.

Naše tirjatve so znane, njeni zagovorniki — ljudski zastopniki — tudi. Zdi se nam torej čisto naravna in jako poštna ter potrebna pot, da naši poslanci slovenske tirjatve in pritožbe zberó v temeljito spomenico, in da ž njo brž ko brž sami stopijo pred sedanje ministre. Tu se mora potem pokazati, ali moremo, ali smemo hoditi z vlado ali ne. Želeli bi, da bi vsi slovenski poslanci postopali skupno in solidarno in da bi šli na Dunaj kot pravni zastopniki vseh Slovencev. Ta želja sega v narodne kroge, v katerih se često naš glas čisto ne, ali z nevoljo posluša. Ako smo zastonj govorili do vseh slovenskih poslancev, ne smemo zastonj govoriti do naših šestero štirskih ljudskih za-

stopnikov. Ako gređó Kranjci v državni zbor, bodo imeli priliko tam govoriti; ako ne idejo, bode njih nenazočnost tem glasneje govorila. Drugače je pri nas slovenskih štirskih. Vladno pritiskanje, brezozirnost deželnega zbora štirskega, enostranska ustava in volilni red je nam odtegnil za zdaj vsak glas v parlamentu; pol milijona skoraj štirskih Slovencev je zdaj obsojeno na molčanje, parlamentarno "mundtodt". Naravnost tirjamo od svojih poslancev gg. Adamoviča, Dominkuša, Hermana, Kosarja, Kukovca in Vošnjaka, da te prilike ne pusté neporabljene in da hitro hitro ravna v zaznamovanem smislu. Ako nas vlada vsaj administrativno in legislativno ne loči od Nemcev, ako nam noče tega dati, kar dobodo laški Tirolci, ako nam nemudoma ne odpravi Schönwetterjev itd., ako hitro ne zamaši strupenih cevi, po kterih se germanizacija tako brzo razliva po naših šolah in od tod po življenji, potem nam je sama odločila naš tabor, potem ne poznamo nobenega razločka med ministerstvom Hohenwartovim in — Giskrinim! Potem bomo zopet smeli reči, da smo pošteno storili svojo dolžnost, a da smo bili zopet pahneni iz tabora avstrijskega.

T.

Dopisi.

— r. — Iz Ljubljane 8. febr. [Izv. dop.] V tukajšnih narodnih krogih je veliko veselja in splošno zadovoljnost zbudila vest Vašega lista, da se slovenski poslanci ne bodo več udeleževali posvetovanj državnega zbora, ampak strogo se držali besede in smisli adrese kranjskega deželnega zbora. Splošno vlada resno prepričanje, da se s dosedanjim oportunistvom ne dá nič doseči in da more le krepko ter dosledno ravnanje in strogo postopanje po izrečenih načelih obrodit zaželeni sad. Iz vsega srca torej pozdravljamo to pravilno postopanje naših poslancev in upamo, da bodo tudi naši bratje Dalmatinci hrbet obrnili državnemu zboru. Istega se nadejamo od Poljakov.

Naši konstitucionalni mestni očetje so po dolgem včeraj zopet zborovali. Nasproti navadi, pri ljubljanskem mestnem zastopu jako navadni, je bila včerajšnja seja — javna. Pa tudi javnost ne pomaga, kajti kakor je videti se Ljubljancani uborno malo brigajo za sklepe svojih modrih očetov in razen marljivega poročevalca "Laib. Ztg." in "N. fr. Presse" g. Dimica in moje malenkosti se ni živa duša pokazala v tej javni seji. Ljubljancani imajo pač prav, da svoja učesa varujejo pred kolobucijo, ki se premleva v mestni dvorani. Saj se v našem zastopu vse tako rešuje, kakor da bi bilo že od vekomaj sém določeno, ka mora ravno tako a ne za piko drugače biti. Kar eden izmed mestnih očetov črhne, to obvelja, nihče nima družega mnenja. Cesta k Rudolfovem kolodvoru je bila včeraj prvi predmet in sicer predmet interpelacije. Ta cesta je prav javen škandal za naše mesto. Tako je ozka, da se ne more voz vozu ogniti, in tako umazana, da je groza; a vendar jo je odbornik in inženir Stedri pohvalil kot popolnem primerno, ko je za to šlo, naj bi se od Rudolfove železnice tirjalo, da cesto širšo napravi. Ženjalnost g. Stedrija je res občudovanja vredna, kajti razen njega brž ko ne ne bo mogel noben človek razumeti, kako da ravno taka cesta svojemu namenu tako popolnem odgovarja. Interpeliral je v tej zadevi odbornik Bürger, in župan Suppan je obljubil, da bode že odgovoril. Tako se ponavlja interpelacija in odgovor,

samo da je jako dvomljivo, ali bode po tem takem cesta postala boljša in širša. A vse take mestne zadeve so našemu zastopu le malostne otročarije. Najprva naloga našim očetem je politikovanje in ako politikovati ne morejo, raje ne zborujejo. Včeraj so imeli tako politično kost. Vrgel jim jo je deželni predsednik baron Konrad s pismom na župana Suppana, v katerem odgovarja na protest mestnega zbora proti slovenskim šolam. Obligatni poročevalec in govornik je bil kakor navadno dr. pl. Kaltenecker, ki res zopet ni postal minister. Mož je po navadi govoril prav dolgočasno in hripavo. Nektere kratki je vendar krepkeje zabrenčal in konec njegove modrosti je bil — da morajo ljubljanske šole ostati nemške, da se sme slovenščina rabiti k večjemu mej abecedariji; vse kar bi bilo več, bilo bi vražje. Naposled je svetoval neko resolucijo, ki bi imela deželni šolski svet podučiti, da je ljubljanski mestni zbor modrejši, nego vsi doktorji in profesorji deželnega šolskega sveta. Poslušal poročevalca ni nihče; dr. Recher je malal pred-se možiceljne, Stedri je delal račune o cestni šuti in njenih kúpih, očetu Finku se je zdihovalo itd. Seveda resolucija se je kakor vselej soglasno sprejela, potem ko je še neobhodni Dežman nekaj povedal, kar bi bil lahko zamolčal. G. komisar Kočevar se je vedel kakor da bi bil odgojitelj deželnemu šolskemu svetu in je delal opazke in zagotavljal stvari, ki so sile na smeh. Jaz bi ne mogel verovati, da bi bil g. Kočevar pri deželnem šolskem svetu res toliko persona grata, kakor se je hotel kazati v tej javni seji. Po sprejetju resoluciji redni gostje „resselnovi“, katerih je mnogo mej mestnimi očeti, niso mogli dalje čakati in seja se je sklenila. Ljubljanski meščani pa so nocoj za 50% bolje spali, ker bodo njih otroci še kaka dva meseca dalje uživali sladkosti nemške kulture in ker so varovani slovenstva. Dimic je to nemško zmago telegrafiral v „N. fr. Presse“, jaz pa sem si mislil: Pojte rakom zvižgat, ako Bog dá, bode Vaša glorijska kralju pri kraji!

Od Soče, 6. febr. [Izv. dop.] (Nektera skromna vprašanje goriškemu ordinarijatu.) „Z velikimi gospodi črešnje jesti, ni dobro.“ poje slaviti nemšk liriki, še manj pa, ž njimi se pravdati. Dobro si svest resnico, ki je skrita v tem stavku, čuti se pisatelj teh vrstic vendar v vesti primoranega, da nekoliko besedi o najvišji cerkveni oblasti na Goriškem spregovori. Morda bodo te dobro mišljene besede slabo tolmačene — ali on očitno tukaj objavlja, da ne misli ni od daleč žaliti koga, ampak da mu je edino le mar za stvar. Morda se mu bo očitalo, da se ne bori „mit offenem Visir“ — ali to stvari ne škoduje: resnica ostane resnica, naj se zve tako, ali tako. Morda se mu bo reklo, da ni kompetenten — ali da bi se nepravil-

nosti odstranile, mora vsakdo, kterega se stvar kaj tiče, po okolnostih pripomoči. Morda se bo ugovarjalo, stvari niso za javnost — ali kdor javno dela, naj tudi javne kritike pričakuje. Sedaj ad rem!

Zakaj uraduje visokočestiti ordinarijat z Labi v italijanščini — s Slovenci pa v nemščini? Kaka anomalija je to? Saj vendar ni Lah zakonsk in Slovenec nezakonsk sin katoliške cerkve! Ali je tudi pri njem dvojna mera? Ali nas tudi on hoče zdraviti z Beustovim receptom: na steno ž njimi? Ali se naravne pravice tako spoštujejo! Podlaga moralnega svetskega reda je naravno pravo, izraženo v navadnem izreku: „vsakemu svoje,“ was einem recht ist, ist dem andern billig.“ Tem bolj se je čudom čuditi temu gazenju narodnih pravic, ker so vsi gospodje v nadškofjski uradni zunaj enega popolnoma zmožni svojega materinega, slovenskega jezika. Zato se pa gospodje ne smejo čuditi, da verniki slovenski in njim na čelu njih duhovniki od dne do dne spoštovanje do njih zgublajo: spoštovanje si moramo sami pridobiti; spoštovanje incipit ab ego, zato je pa treba dolžnosti spoznati in splovnovati! Tukaj moramo tudi vzroka iskati (zakaj bi rane prikrivali?), da vera v pravičnost celega ordinarijata očitno peša!

Zakaj je v mestu (v Gorici) tako slabo za slovenske govore in krščanski nauk poskrbljeno? V obeh predmestjih na „Plazzutti“ in pri „sv. Roku“ se je še pred kratkim časom skoraj le v slovenščini ljudstvo podučevalo, ko se sedaj večinom v italijanščini; in že smo čuli, da se je nek gospod izustil, da naj se še to malo ostalega slovenskega poduka odpravi, češ da znajo vsi farani dovoljno furlanskega jezika! Kje naj iščemo spet tukaj vzroka? Zakaj se oddajajo dotične službe takim gospodom, ki le za silo slovenščino lomiti znajo? Ali visokočestiti ordinarijat ne ve, da le materina beseda k srcu gre? V tujščini bo človek resnico razumel — čutil njenega vpljiva ne bo! Narodni tič — miš bo tudi moralni! —

Zakaj so pri sv. Ignaciji le pri zorni maši govori slovenski? Saj vendar Slovenci niso „parias“, in njih jezik ne samo za temo! — Zakaj se tudi v veliki cerkvi le deklam pri prvi maši po slovensko govori? Ali mora vedno le italijanski jezik ob 11. uri paradirati? Pa pogledimo, koliko je poslušalcev pri tem govoru! Kdo so pri peti maši ob 10. uri? Skoraj sami kmetje iz goriške okolice — tedaj Slovenci —; potem so še nekte goriške „butegucarce“, rodom skoraj vse Slovenke, in — bogoslovci, katerih je tudi kacic 70% slovenska mati odrojila! Okoličani jo krenejo po maši iz cerkve, ker razumijo laškega toliko, kolikor se razumi zajec na boben; bogoslovci bi rajše v materinem jeziku kaj čuli — komu se tedaj govori? Ogromna ve-

čina željna poduka mora oditi s skomino — manjšini pa se ustreza! Naj se poskuša s slovenskimi govori, in govorilo se ne bo nemim stenam! Še nekaj! Čital sem menda v ranjkeji „Domovini“, da so bili štirije vikarijati v tej cerkvi za Slovence ustanovljeni. Če je to res, ali se skrbi v tej razmeri za Slovence? Žalibog ne!

Kdo bi se še čudil, da laški rogovileži zmeraj ošabnejše svoje prazne glave po konci stegujejo, Slovenca „sclavom“ pitajo in se lepa Gorica v spačeno „Gorizia“ spreminja? Če pojde tako naprej, bodo „Travniki“, „Prestave“, „Studenci“ le še zgodovinska imena, ki bodo glasno svedočila, da so naši slovenski predniki Gorico krstili, — „Gorizian“ kmalo ne bo znal za njih pomen! Kdo je tega kriv? Med raznimi razlogi ni najmanjši ta, da je ordinarijat za Slovence premalo skrbel. —

Kaj je z „Ločnikom“ pod Gorico? Kaj z vasjo „Dolenje“? Kaj z „Mernikom“? Kdo je tukaj vsaj deloma kriv poitalijančenja — saj imena vendar ne kažejo trdih Lahov —? Drzmem se tedaj v imenu slovenskega naroda na Goriškem visokočestiti ordinarijat skromno vprašati, ali misli še vedno to pot hoditi? Ali so tudi za cerkveno vlado Slovenci le pasterki? Laški moloh že zija v nas in čaka komaj prilike, da bi nas pogoltnil, kakor 40.000 naših bratov na Beneškem! In kaj se imamo v njegovem naročju v verskem in narodnem življenju nadejati, učijo nas ti nesrečneži! Dokler je pa še čas, se moramo narodni in verski smrti ustavičiti — če pride čez nas obdavenje (praescriptio), smo zgubljeni! Budnim pravica! Sicer pa naj bi ne bile moje sine ira et studio izjavljene besede glas vpijočega v puščavi brez zaželenega odmeva! Dixi!

Iz Globokega pri Brežicah, 6. feb. [Izv. dop.] Pretečeno nedeljo so udje našega narodnega društva imeli občni zbor. Govorilo se je o adresi, ki jo je konstitucionalno društvo v Brežicah skovalo, in si jo je tudi okrajni zastop prisvojil. Ljudstvo naše, akoravno še mlado v političnih vednostih, je z nejevoljo spoznalo, da brežko malo konst. društvo, ki obstoji samo iz nekterih se vzdigujočih možiceljnov in pa iz takih, ki imajo v štacunah z mero in vago opraviti, je le predrznost ali arogancija zapeljala, da so našemu deželnemu poslancu, obče spoštovanemu g. Kosaru nezaupnico poslali. — Ravno tako smo že bili prej siti okrajnega zastopa, ki kmetom plačujočim čez 20.000 f. davka le 12 udov privoščil in za okraj še drugega znamenitega storil ni, kot davke nalagal. Zdaj pa, ko se je predrznil v imenu vseh kmetov izreči, da nismo zadovoljni z delovanjem g. Kosara, smo ga še bolj siti.

Mi kmetje smo volili g. Kosar-a za poslanca v deželni zbor, mi tedaj imamo pravico izjaviti, ali smo s poslancem zadovoljni ali ne. In toraj smo vsi v

Listek.

Signum temporis.

Prvi list letošnjega „Besednika“ je prinesel pesem: „reši nas zlega,“ in vredništvo na koncu te pesmi piše: „ne vemo, kdo je to prelepe, morda še nena-tisnjeno poezijo poslal ranjkemu Janežiču. — Morda blagovoli pesnik — i — tudi „Besedniku“ kaj poslati.“

Ali ta pesnik „Besedniku“ res kaj pošlje ali ne, o tem se zdaj ne vpraša. Mi pesnika poznamo ter sodimo, da bi ga vredništvo po vsej priliki nikdar ne bilo povabilo v svoj list, ako bi ga tudi poznalo. A namén teh vrstic je ves drug, torej hitimo naglo mimo te opombe!

Lani je bilo dve leti, kar je prišel na svitlo prvi slovenski almanah, — ne prvi po številu nego prvi po veljavi. Imenoval se je „Mladika“. Naše čitateljstvo, ki s pravim čutom vselej hitro pogodi resnico, ako ga z uma ne zmaknejo tisti, ki sami vse znajo in sami vse vedó, ni omahovalo v sodbi o tej izvrstni knjigi, ktero sta bila izdala gg. Stritar in Jurčič, nego povsod je bil en glas, da „Mladika“ preseza vse, kar je do zdaj enake vrste bilo natisnjenega v slovenskem jeziku, — s kratka, da tacega almanaha še nismo imeli. Ali je slovenski narod res tako zelo kratke pameti, da že

denes pozabi, kar ga je včeraj razveseljevalo? Ali naše blagorodno čitateljstvo po dveh kratkih letih res že ne pómni „Mladike“? Podoba, prežalostna podoba je, da res ne, kajti sicer novine, ki so se rodile samo eno leto po „Mladiki“, ne bi mogle tako pisati, kakor pišejo, ker pesem: „reši nas zlega“ je tudi v „Mladiki“ na 28. strani. A vendar jo „Besednikovo“ vredništvo imenuje morda še nena-tisnjeno, in to vredništvo ni v rokah neizobraženega človeka, kupljenega zato, da bi se dajal samo klicati na zatožnjo klop in zapirati v tiskóvnih pravdah; nego v rokah je učenega profesorja g. Antona Umka, kateri je nekdan sam delal slovenske pesmi; kdo si torej more misliti, da bi g. vredniku „Mladika“ nikoli ne bila vsaj po naključju prišla v roke? Saj pri nas tako redko izide kaka res dobra knjiga na svitlo, da nam premalo časa ne ostaje, prečitatati vsaj to, o čemer slišimo, da je čitanja vredno. Tega se je nadejati posebno o tistih Slovencih, kateri sami s peresom delajo, in vrednikom je to na ravnost dolžnost, zlasti vrednikom tacih novín, kakoršen je „Besednik“. — Tudi te tako ponižne želje slovenske muze so še previsoko letéče, in to je „signum temporis“, prežalostno znamenje naše dobe! Kdo bi torej pri nas mogel z veseljem pisati? Kdo bi se z radostjo poprijel zlasti lepoznanstva?

Ko sem pripovedoval te svoje nevoljne misli, reklo se mi je, da stvar ni tako črna, kakor se zdi

meni, ki sploh vidim vse prečno, ker „Besednik“ še ne zastopa vsega slovenskega čitateljstva. — Jaz ne sodim tako! Če kdo hoče samo se be osmésiti, naj se osmési! Tega mu rojen človek ne more braniti, ako se njemu dobro in potrebno zdi. Vse drugače je, kader se kaj tacega priméri novinam, ktere zastopajo vsega svojega naroda inteligencijo! Novine o tacih prilikah ne osmésijo samo sebe, nego seboj vred tudi ves narod, v čegar imenu govoré; kajti v višjem zmislu so narod samo tisti izmej njega, kateri v njegovem imenu delajo ali se glasijo, bodi si z besedo ali s peresom. In česa nam bi se bilo nadejati o hitrosti kacega društva, v katerem so najhitrejši tekuni na obeh nogah šepasti?

„Besednik“, morebiti celó opominjan z dopisom od kake strani, res utegne v poznejših svojih listih izkušati, da bi to hibo popravil, če ni še izkušal; nego so nekte škrbe, ktere se ne dáde nikoli izbrusiti, in taka škrba je tudi ta. Vse popravljanje nič ne popravi. Ako bi namreč kdo rekel, da g. vrednik je „Mladiko“ gotovo čital, ker to se umeje samo ob sebi, a da se zdaj že ni spominjal vsake njenih posameznih pesmi, jaz ni tega ne bi verjel. Če je „Mladiko“ res že kdaj čital, kako je torej mogel pozabiti baš óno pesem, ktera se mu zdi tako lepa, ako je ta njegova sodba odkritosrčna? A če je pozneje to pesem vendar vso pozabil, da-si jo je poprej čital, njegova zdanja

društvu očitno izrekli: bolj smo zadovoljni z g. Kosarom, ki je že v graškem deželnem zboru pokazal, da pozna naše težnje, kot bi bili s tistim gospodom, ki je pred pričami izrekel: „jaz ne bom nikdar za Slovence govoril“; bolj smo z g. Kosar-om zadovoljni, kot s tistim, ki je na videz v Brežicah najvrliši katoličan bil, v Celji pa bogotajec. In ravno to, da je bil g. Kosar pri jugoslavenskem shodu v Ljubljani, nam priča, da skrbi za nas in pogleduje, kaj se zastran Slovencev tam sklepa, in to nas sili g. Kosaru zaupnico pristržno poslati; dopadlo pa bi se nam ne bilo, ako bi tam ne bil nazoč.

Tistemu brežkemu gospodu, ki je debelo laž v Tagespošto pisal, da sta dva gg. župnika kmete v hišo priganjala itd., izrekamo javno hvalo, zakaj bolj ko bodo lagali, bolj bodo se nam brežki nemčurji ostudni zdeli, in to bo nam v pomoč.

Politični razgled.

„Wien. Zeit.“ razglasa cesarjevo pismo na ministerskega predsednika Hohentwarta, katero sklicuje državni zbor na 20. dan t. m. nalagaje predsedniku, naj vse v to potrebno pripravi.

Kot karakteristik sedanjega ministerstva in njegovega ustavovernega nasprotništva pripoveduje eden dunajskih listov, da je dr. Giskra pri svojem odstopu nasvetoval Hohentwarta kot najsposobnejšega moža za svojega naslednika. Tudi Potocki ga je vabil v svoje ministerstvo, a Hohentwart se je odpovedal po prvem dogovoru, v katerem se je seznanil s Potockijevim medlim programom.

O Beustovem padeži se mnogo pripoveduje. Nekteri vedó, da je na dvoru ob vsi milost. Dvojno je gotovo, 1. da je še v službi in 2. da za njo ni, kajti njegova breznačelna politika je državo metala iz ene nevarnosti v drugo; zlasti se nam hoče dozdevati, da nikakor ne more Beust voditi naših zunanjih zadev, ako ima cislajtansko ministerstvo res to postati, kar nam obeta — avstrijsko, t. j. pravično vsem narodom. — Za njegovega naslednika se imenuje grof Szecsen, ker se Andrasy-ju nikakor ne ljubi sprejeti državnega kancelarstva. — Sploh se naša notranja politika zdaj mnogo bavi z osebnostimi. Tako se zdaj 3 dni zaporedoma pripoveduje, da je ministerstvo kmetijstva pridržano enkrat Riegerju, enkrat Klau dy-ju, na zadnje Bielskemu. Kot namestnik za Česko se imenuje Helfert; Taaffe bi prišel na dosedanje mesto Hohentwartovo v Linc. Za vse te govorce seveda ne moremo sprejeti nobene odgovornosti, dokler enega ali drugega teh imén ne beremo v „Wien. Zeitg.“

Česki listi nasproti novemu ministerstvu govore jako rezervirano, a vredno in mirno kakor se to spodobi od stranke, ki vé kaj hoče, in katero je šola dolgega trpljenja utrdila v njenih težnjah. Mladočeski „Nar. listy“ so sicer nekoliko skipeli, in rekli, da od deklaracije ne odstopijo ni za las, in da bode Česka tako grob sedanjemu ministerstvu, kakor je bila prejšnjim Staročeska „Pol.“ in tako apodiktična. Ona piše: „Politični program našega naroda je preveč natančno izražen in omejen, je preveč zašel v meso in kri našega naroda, da bi kdo mogel misliti, kako se bomo nasproti postavili decemberski ustavi in kako sodili o opravičenju cislajtanskega strokovnjaškega ministerstva sploh. Naša stranka pa tudi uvaža neizmerne težave, v katero je večletna dezorganizacija državo strmoglavila, da ne bi mogli brez predsodkov gledati faktučni vladi v oči, čije udje so kolikor toliko tuji ostali pristanskemu življenju, mirno pričakovaje, s katerimi sredstvi in cilji bode ta vlada skušala svoj oglašeni program izvršiti. Mi se ne bomo spodtkali nad imeni, ker smo vajeni nemška tako dobro izgovarjati kakor česka. Nam veljajo ti možje to, kar so, kar hoté in kar morejo in po tem merilu bomo novo vlado sodili, pričakovaje in odločni stopiti v ono pozicijo, katero nam bode ravnanje in postopanje vladino samo odmerilo.“ Tudi česki listi ne kritikujejo vladnega programa, ne dajejo novim možem nobenih svetov, pač hvalijo njeni prvi korak — politično amnestijo — za drugo pa samosvestno pričakujejo vladnih dejanj, na katera bodo odgovarjali, kakor se bode to spodobilo po koristi českega naroda, ki se ne imenuje zastoj biser v habsburški kroni.

Na Francoskem v dosti lepem redu volijo narodni zastop, ki se ima po sklepu začasne vlade v kratkem sniti v Poitiers. Voli se po volilni postavi leta 1849. Ta postava volilno pravo odteguje Burbonom in Orleanom. Po dogovorih med Bismarkom in J. Favrom so izključeni zdaj tudi Bonoparti, a ne njih privrženci, kakor je bil s prva Gambetta zaukazal. Iz tega soglasja je videti, da Bismark Napoleonu III. ni dal nobenih trdnih obljub. Pariška vlada je zdaj izdala proklamacijo, v kateri opravičuje volilcem nasproti svoje postopanje pri sklepanju začasnega pomirja, obetaje da bode vlada svojo oblast tisti dan odložila, ko se snide narodno zastopništvo. Torej bode prvo delo novega zastopa dati deželi novo vlado, in že po tej novi vladi se bode pokazalo, kakšnega mišljenja je večina zastopništva. Upati in želeti je, da bi dosedanja vlada stopila v novo ministerstvo, ker bi ona po vsem soditi najglaglje sporazumela z Bismarkom, s katerim je že mnogo srečno dogovorila, in ker se je tako najprej nadejati toliko potrebnega miru.

sodba ni prišla iz srca nego iz oportunistva. On ne govori, kakor čuti, nego kakor se mu zdi koristno, ker je pesem pobožna, in to je zopet „signum temporis“.

Še neko sijajno napako, ktera se je „Besedniku“ primerila, nam je vzeti v misel, če tudi je v naslednjem listu popravljena. Preoriginalna je, da bi mogla biti samo tiskovna hiba; kaže, da je „poboljšek“, kateri se je vredništvu zeló neukretno ponesrečil. V „Mladiki“ — torej gotovo tudi v rokopisu — nahajaš:

Kogar Tvoj v puščavi plámen vodi,

Nij mu kojika ni pečča mar,

Po modrasih, ko po cvetji, hodi itd.

„Besednik“ je prenaradil:

Po modrostih, ko po cvetji, hodi.

Zelo zanimljivo bi bilo zvedeti, kako si „Besednik“ misli „hojo po modrostih“! Poet „Abune Solimana“ je menda vsaj zapazil, da se mnogo verzov te pesmi opira na sv. pismo. Tako na pr. na Dan. 5. merijo besede:

Ko najslajša kupa nas napaje,

Sodbo piše prst nam plameneč.

Enako se poprejšnji trije verzi ozirajo: prvi na 2 Moz. 13, 21, drugi na 2 Moz. 15, 21, a tretji na ps. 91, 13.: „ti boš po levih ino modrasih hodil ino boš stopal na mlade leve ino drakone.“ (Dalm.)

„Fabula docet“ vsega tega je, da se nam slovestvo zdi prelahka, vse premalo važna stvar, sama „potrata“ truda in časa, otročja, ozbiljnih mož nevedna

igrača. Tega se je uveriti, kamor se koli ozremo okrog po slovenski in žalibog do malega tudi po slavenski domovini sploh. A slovestvo ni potrata, ni otročja, ozbiljnih mož nevedna igrača; slovestvo je cvet narodove dušne omike in sposobnosti. Zlasti nam Slavenom bi bilo treba oznanjati zjutraj, o poludne in zvečer, da brez svojega, izvirnega, — a ne pogretega, ponarejenega, prenesenega — slovestva nikoli ne dosejemo stopinje, o kateri se nam tako rado sanja. In pesništvo, kakor lepoznanstvo sploh, nima v slovestvu nikakor zadnjega mesta, kar svedoči zgodovina vseh časov in vseh narodov. Aleksander Veliki je dobro vedel, zakaj je bil zaviden Ahilu, kateri je bil svojim činom dobil slavnega pesnika Homera, in srbski narod so srbske narodne pesmi po vsem izobraženem svetu razglasile bolj nego vse veličastvo carja Dušana, bolj nego vsi boji Črnega Jurija in Miloša Obrenoviča, ter Vuk Stefanovič ima za svoj narod zasluge, kakoršnih nima nobeden teh junakov, in zatorej njegova slava ostanj izobraženim svetom tako nesmrtna, kakor slava kraljeviča Marka. O tej stvari bi se dalo govoriti in pisati brez konca in kraja. Morebiti se zopet k njej povrnemo o priliki.

Kar se dostaje „Besednika“, naj se ne huduje, ako se javno pogrjuje, kar je on javno zakrivil. Kdor se vrabcevi boji, naj prosa ne seje. V enacij razmerah je treba da tudi mej novinarji veljajo Horacijeve besede: „hanc veniam petimusque, damusque vicissim.“

sp.

Razne stvari.

P. (Dobro znani francoski žurnalist) Debrauz, ki se je od avstrijske vlade v plenitni stan povzdignjen imenoval „chevalier de Saldapenna“ je 24. januarja t. l. v Parizu umrl. Debrauz je bil, kakor razni časopisi soglasno trdé po rodu kranjski Slovenec, ki je 1818. leta v Ljubljani dovršil latinske šole, v Trstu filozofične študije. Potem je služil avstrijski vladi v Milanu, od koder se je po 1830. letu preselil v Pariz, kjer se je počasnkaril in s svojo bistro glavo in izurjenim peresom zastopal interese naše vlade v francoskih in angleških časopisih. Debrauz je spremljal tudi deputacijo, ki je šla 1863. leta v Miramare avstrijskemu nadvojvodu Maksu ponujat meksikansko cesarstvo in je sploh mnogo pripomogel, da je šel Maks v Meksiko. Kakor je znano, je bil njegov list „Mémorial Diplomatique“ glasilo nesrečnega meksikanskega carja v Evropi. Že takrat so „Novice“ pisale, da je Debrauz Kranjec in da se prosto imenuje Dobravec. Morda je kakemu Slovencu o tem našem rojaku in slavnem francoskem žurnalistu kaj več znanega, ki bi bilo vredno, da se po časopisih razglasi.

P. (Ogerski minister Eötvös) ki je pretečeni teden v Pešti umrl, je na smrtni postelji te lepe besede govoril svojemu sinu: „Ljubi sin! Čutim, da kmalu umrjem, zapustil ti družega ne bom nego spomin na poštenega moža. Svetujem ti za tvoje življenje: Posveti se, kakor si se namenil, izključno sami vednosti; bodi, kar bi bil tako rad, profesor kemije. V znanstvu in vednosti boš imel same nasprotnike, nikdar osebnih sovražnikov. Ljubi sin! Le s politiko se nikdar ne pečaj! Meni je politika prinesla veliko trnja, a nobenih rož, veliko tuge, žalosti in bridkosti. Politika ne osrečuje. . . . Še eno prošnjo imam, povedi jo vsem: moj pogreb bodi priprost, brez vsega leska in bliska! . . .“ Malo minut potem je umrl eden najblažjih ljudi, ponos in ljubezen Ogerske, najduhovitejši državnik, najpoštenejši politikar in rodoljub svoje domovine.

P. (Vrednik) v Milanu, država Texas, v severni Ameriki izhajajočega časopisa „Telegraph“ je imel nesrečo, da se je z nekim člankom zameril — svojim bralkam. Zatorej po dogovoru napade 40 „ladies“ uboze vrednika, ga zvežejo, do nazega slečejo in odpete do glave s tiskarskim črnolom namažejo. (Hvala bogu, da ne živimo v Ameriki! Pristavek vred.)

* (Iz Dunaja) se nam piše 8. februarja: „Veliko nezadovoljnost med tukajšnjimi Slovenci in Hrvati sta vzbudila zadnja dva lista „Südslavische Ztg“, oziroma njeni članki o francosko-nemški vojski, ki so v tako narodno-liberalnem duhu pisani, da bi bili pravi kinč pruskemu listu. Ne gledé na francosko republiko, za katero po „Südsl. Ztg.“ jugoslavenska mladina menda preveč simpatizira, mislim, da mi Slovenci nimamo prav nobenega vzroka poveličevati pruske zmage in veseliti se nemške velikosti. Da je Francoska izgubila svoj vpljiv na iztoku, je morda dobro, mogoče pa tudi, da ne. Te dni je rekel Gambetta angleškemu žurnalistu: Čez 10 let bo Rusija v Carigradu, Prusija pa — v Trstu. In „Südsl. Ztg.“ menda vendar nima naloge Prusom čez Slovenijo v Trst pot gladiti?“

* (G. okrajni glavar Schönwetter) je 9. t. m. pri mestni delegirani sodnji v Celji tožil g. župnika Črnoša iz Črešnic zaradi žaljene časti po §. 496 k. z. Črnoša je pred mnogimi ljudmi imenoval glavarja Schönwetterja — lumpa. Obravnavanje je vodil deželne sodnije svetnik Garzaroli; obtoženca je zagovarjal naš rojak dr. Brus, odvetnik na Dunaji. Kakor se nam zaulesljivo poroča iz Celja — gospod Črnoša ni bil obsojen. Slišimo, da se v vsem celjskem okraju pripravljajo peticije do visoke vlade, naj bi se Schönwetter odstranil z mesta, katero je tako nečastno in narodu na škodo že predolgo zasedal.

* (V goriški čitalnični dvorani) napravijo slovenski dijaki dné 11. svečana 1871 besedo v Vodnikov spomin po sledečem programu: I. del. I. Brodar, besede in napev A. Lebanov. 1. Govor. II. Dijaška, besede Peršičeve, napev A. Lebanov. 2. Deklamacija: „Orest“ — Boris Miran. III. Domovini, sa-

mospev, dvospev in zbor. **2. del:** 3. „Oproščeni jetnik“, šaloigra v 1 dejanji. IV. Venec slavnjskih pesmij, sebral A. Hribar. 4. Deklamacija: „Na Vršači“, V. Vodnik. V. Naprej, Davorin Jenko. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Odbor.
* (Spremembe med duhovščino Lavantinske škofije.) Čast. gosp. Peter Dajnko, jubilar, emer. dekan in župnik pri Veliki nedelji je za častnega korarja lavant. škofije in gosp. Peter Erjavc za župnika v Zrečah imenovan. Prestavljeni so sledeči gg. kaplani: Jože Masten na Sladko goro, Juri Rubin v Koprivnico, Jože Horvat v Selnice pri Mariboru in Jože Kunej v Kapele pri Radgoni.

Dunajska borsa 10. februara.

Enotni drž. dolg v bankovcih	58 fl 70 kr
1860 drž. posojilo	95 " — "
Srebro	122 " "
Napol.	9 " 95 "

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna praška banka

je izbrala za

Slovenijo in Istro

v pregledni odbor kot zastop družabnikov na jugu sledeče gospode:

Za Kranjsko:

Mdr. Janez Bleiweis v Ljubljani.
Jdr. E. H. Costa " "
Jdr. R. Razlag " "
Peter Grasseli " "
Janez Murnik " "

Za Štiro:

Jdr. Dominkuš v Mariboru.
Mdr. Jože Vošnjak v Šmarji.

Za Koroško:

Jdr. Val. Pavlič v Velikovi.

Za Primorsko:

Fr. And. Pleš v Trstu.
Jože Sovdat, župnik, v Kamnjam.

Za Istro:

Urban Golmajer, župnik v Bršču.
Fran Ravnik, profesor v Kopru.

„Živela slov. vzajemnost“! Živela Slovenija!

Glavni zastop vzajemno zavarovalne praške banke „SLAVIJA“ v Ljubljani.

En komi in en praktikant

popolnem zmožen slovenskega jezika se v službo sprejema v specerijsko, materijalno in barvarsko kupčijo

M. Berdajs-a
v Mariboru.

(2)

K oznanilu „Slavije“,

da je prenehala med menoj in Slavijo 1. februarja vsaka zveza, imam še dodati, da je prenehala zveza vsled moje odpovedi dne 4. in 7. januarja l. l.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1871.

Janez Jereb,

podvodja kupčijskega društva „Vorsicht“ in gl. zastopnik domovinske banke.

Prosimo pozor!

Že mnogo let skušen najboljši pripomoček za kašelj, hripavost in suha usta pri govorjenji, je gumi s sladkorjem. Iz tega narejene gumi-bonbone, škatljico za 20 kr. prodaja

F. Kolletnig v Mariboru.

T. Rochel & Comp. v Gradcu.

Edina zaloga najnovejših znajdeb.

Svarilo. Po meni v kupčijo spravljena „Pasta Pompadur“, ki je kot izvrstna skokoma našla obče priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvé, da se edino prava izvorna obrazna pasta dobiva le pri podpisnem. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajevce, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepšuje in mladi obraz. Piskere po gld. 1.50

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mrtku v najtenjo iglo lahko vdéti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bole več. Vsak zobobol, izvirajoč iz revme ali prehlada, se mahoma ozdravi z novimi berolinskimi zobnimi kapljami. Poroštvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur pasta. Neprecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepele pohišstvo itd. prelepo politira. Škatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček ponoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solnčna ura s kompasom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu manje po 30, 40, 50 kr., veče po 70, 90 kr. 1 gld., velike z dvema ključama po 1 gld.; k popotnim torbam po 25, 40—50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35—45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdlane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos union-radirgumi za svinec in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve aperture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni črevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno čvrstost. Ono je iz želišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Najnovejša štupa za rjó, garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Obročji za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kateri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se popravke; ta lim se drži leta in leta in semrzal rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišče, nepremočljive posteljne vloge, braneče proti premakanji pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gld.: 1.20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponiusk masten éter v kratkih trenotkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barve ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavic. Flaçon s podukom 40 kr.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smrajo; tudi obutalo konservira. Škatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški univerzalni kit nerazrušljiv in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, flaçon 30 kr.

Pečatne marke za pisma, hi so zarad ročnosti, cene in gotove zapornice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gld.: 1.30, 1000 mark 1 gld. 60 kr.

Regulator-peresa popravlja za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr., najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gld.; s 4 noži 80 kr., gld.: 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte

in gotove zapornice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gld.: 1.30, 1000 mark 1 gld. 60 kr.

Regulator-peresa popravlja za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr., najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gld.; s 4 noži 80 kr., gld.: 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte

in gotove zapornice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gld.: 1.30, 1000 mark 1 gld. 60 kr.

Regulator-peresa popravlja za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr., najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gld.; s 4 noži 80 kr., gld.: 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte

in gotove zapornice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gld.: 1.30, 1000 mark 1 gld. 60 kr.

Regulator-peresa popravlja za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr., najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gld.; s 4 noži 80 kr., gld.: 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte

in škričke. Prodaja se z garantijo velika kositarjeva posoda po 1 gld.

Najboljše zdravilo ohraniti si frišne lase in bele ali sive počrtniti je orehovo olje; vsi kemični preparati so škodljivi. Učastujem se naznanjati, da imam bogato zalogo nepokvarjenega orehovega olja.

Praktična znajdba! Vendar se je posrečilo iznajditi prah za črnilo, kateri bo vsacemu po volji; prekosi vse dosedajne glede dobre in cene. Če se prilije nekoliko vode se v hipu napravi najboljša črna tinta, ki je koj za rabo. 1 paket, dovolj za 1 bokal, velja 20 kr.

Brilantni prah, nov, dovršen, kemično sestavljen metalničen prah, ki se skaže vrednega svojega imena. Predmet, iz žlahtne ali iz nežlahtne kovine, ki je umazan, zastarel in ima neizbrisljive madeže, se s tem prahom podrgne in se briljantno sveti. Ta prah osnaži in polira predmete nenavadno hitro. 1 škatljica z navodom 25 kr.

Nova znajdba. Kemični svičnik nadomestuje najboljše črnilo za znakovanje; piše se z njim na robo, na ktere se hoče napraviti znamko, kakor z navadnim svičnikom, in ko se je roba enkrat oprala, je znamka popolnoma črna in neizbrisljiva. 1 kos velja 35 kr.

Prah za posrebiti često izvrstno služi; posebri vsako kovino v malo minutah in se posebno priporoča za predmete s srebrnom platirane, ki so izgubili barvo. Predmeti pakfongasti se premené v srebro. 1 paket 25 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla. 1 škarje za vrezovanje, najfineje 25, 25 do 45 kr. 1 škarjice za izrezljavanje, najfineje 20—30 kr. Škarna verižica 10 kr.

Izvrstna lakna maža s kavčukom zmešana, da se usnje ohrani. 1 škatla (1 funt) 30 kr.

Coprniško črnilo za šalo in resnico. Pismo pisano s tem črnilom, ostane najbistrejšemu očesu skrivnost; le ta ga more brati, ki ima navod. 1 sklenica tacega črnila 25 kr.

Električne krtačice za zobe, s katerimi se brez vsake paste in drugih zdravil (samo s čisto vodo) zobje osnažijo, da so beli, zdravi in brez slabega duha. Da se jih več izpeča, je cena za eno le 60 kr.

Nove mašine za bolhe loviti se prodajajo po 20 kr. Radikalen pripomoček, da se kurja očesa v 8 dneh popolnoma odpravijo. To novo iznajdeno sredstvo prekosi vsa dosedajna in smo porok zanj. 1 škatla z navodom kako se rabi 40 kr.

Edina zaloga v Avstriji nepopačenega arničnega olja, ki ima v sebi čudovito moč, da odpravi glavobol, krepi rast las in živcev, in tako rast las celo na plešah v jako kratkem času pospeši, — tudi zatara lišaje na glavi. Kot zdravilo rabi proti zmečkanji, proti trganji v udih, revmatizmu, šenu in če se noga ali roka zvine. Več v priloženem popisu. 1 sklenica 1 gld.

Pravo prekvidno Glycerin-mjilo z najfinejimi vonjavami, kos po 5, 10, 15, 20 kr., veliki 25 kr.; 1 posoda pravega mazila za lase iz konjske masti 30 kr.; Glycerin-mjilo, tekoče, 1 sklenica 25 kr.; — Glycerinov cvet, da se ohrani koža čista, 1 steklenica 45 kr., kakor tudi drugi predmeti parfimerije in toaletne iz domačih in tujih krajev v največji izbiri.

Izvrstna zmes za lakiranje tal pa sobah s kavčukom, ki da tlam najlepši blesk, in dalje traja, ko vse druge. 1 škatla zadosti za eno sobo 80 kr.

Zmes za usnje s kavčukom, da ostane usnje nepogibeljno, se posebno priporoča za konjsko jermenje itd. Kositarna pušica 60 kr.

Najboljša pasta za britve. Z njo se prihrani to, da britve ni treba brusiti. 1 škatlica 25 kr.

Neobhodno potrebni za vsako gospodinjstvo so novi patentirani brusilniki, s katerimi se prav lahko, brez muje vsake ostrine, škarje, noži itd. v enej minuti zbrusijo. 1 kos samo 35 kr.

Medicinsko mjilo, smolnato, imenovano čudežno mjilo, potrjen in gotov pomoček za vsakoršne bolezni na koži, zoper lišaje, garje, srbečico itd. Se rabi pri otrocih in odraslih. 1 kos z navodom 25 kr.

Najboljše dunajske vode za odpravljanje madežev, velja sklenica 10 kr.

Encivoir odpravi hipoma iz perila in drugih rob vsak nov ali star tintni madež. 1 sklenica velja 25 kr.

Mušni éter za izbe, kuhinje, sobe, prav prijetno vonja in prepodi v četrh ure še toliko muh. 1 sklenica 30 kr.

Vse nevidljivo se vidi po novih žepnih drobnogledih, ki 10-, 20-, 30- do 100krat vsako reč povečajo, tako da se celo živalice v studenčnici dobro vidijo. Tudi ti drobnogledi mnogovrstno koristijo, n. pri kupovanji moke, žita, stročnih pridelkov, specerij, tkanine, za razločevanje in naravoslovje itd. 1 kos kr.: 40, 60, 80, gld.: 1, 1.20 1.50.

Smrt vsim sitnim mrčesom! z novo znajdeno tekočino, ki vse mrčese pomori. Ta tekočina umori vse mrčese in ob onem varuje, da se ne vgnjezdijo. Rabi se proti stenicam, šurkom, moljem, bolham itd. 1 sklenica, velika 30 kr.

Encivoir odpravi hipoma iz perila in drugih rob vsak nov ali star tintni madež. 1 sklenica velja 25 kr.

Mušni éter za izbe, kuhinje, sobe, prav prijetno vonja in prepodi v četrh ure še toliko muh. 1 sklenica 30 kr.

Vse nevidljivo se vidi po novih žepnih drobnogledih, ki 10-, 20-, 30- do 100krat vsako reč povečajo, tako da se celo živalice v studenčnici dobro vidijo. Tudi ti drobnogledi mnogovrstno koristijo, n. pri kupovanji moke, žita, stročnih pridelkov, specerij, tkanine, za razločevanje in naravoslovje itd. 1 kos kr.: 40, 60, 80, gld.: 1, 1.20 1.50.

Smrt vsim sitnim mrčesom! z novo znajdeno tekočino, ki vse mrčese pomori. Ta tekočina umori vse mrčese in ob onem varuje, da se ne vgnjezdijo. Rabi se proti stenicam, šurkom, moljem, bolham itd. 1 sklenica, velika 30 kr.

Encivoir odpravi hipoma iz perila in drugih rob vsak nov ali star tintni madež. 1 sklenica velja 25 kr.

Mušni éter za izbe, kuhinje, sobe, prav prijetno vonja in prepodi v četrh ure še toliko muh. 1 sklenica 30 kr.

Vse nevidljivo se vidi po novih žepnih drobnogledih, ki 10-, 20-, 30- do 100krat vsako reč povečajo, tako da se celo živalice v studenčnici dobro vidijo. Tudi ti drobnogledi mnogovrstno koristijo, n. pri kupovanji moke, žita, stročnih pridelkov, specerij, tkanine, za razločevanje in naravoslovje itd. 1 kos kr.: 40, 60, 80, gld.: 1, 1.20 1.50.

Smrt vsim sitnim mrčesom! z novo znajdeno tekočino, ki vse mrčese pomori. Ta tekočina umori vse mrčese in ob onem varuje, da se ne vgnjezdijo. Rabi se proti stenicam, šurkom, moljem, bolham itd. 1 sklenica, velika 30 kr.

Encivoir odpravi hipoma iz perila in drugih rob vsak nov ali star tintni madež. 1 sklenica velja 25 kr.

Mušni éter za izbe, kuhinje, sobe, prav prijetno vonja in prepodi v četrh ure še toliko muh. 1 sklenica 30 kr.

Vse nevidljivo se vidi po novih žepnih drobnogledih, ki 10-, 20-, 30- do 100krat vsako reč povečajo, tako da se celo živalice v studenčnici dobro vidijo. Tudi ti drobnogledi mnogovrstno koristijo, n. pri kupovanji moke, žita, stročnih pridelkov, specerij, tkanine, za razločevanje in naravoslovje itd. 1 kos kr.: 40, 60, 80, gld.: 1, 1.20 1.50.

Smrt vsim sitnim mrčesom! z novo znajdeno tekočino, ki vse mrčese pomori. Ta tekočina umori vse mrčese in ob onem varuje, da se ne vgnjezdijo. Rabi se proti stenicam, šurkom, moljem, bolham itd. 1 sklenica, velika 30 kr.

Encivoir odpravi hipoma iz perila in drugih rob vsak nov ali star tintni madež. 1 sklenica velja 25 kr.

Mušni éter za izbe, kuhinje, sobe, prav prijetno vonja in prepodi v četrh ure še toliko muh. 1 sklenica 30 kr.

Vse nevidljivo se vidi po novih žepnih drobnogledih, ki 10-, 20-, 30- do 100krat vsako reč povečajo, tako da se celo živalice v studenčnici dobro vidijo. Tudi ti drobnogledi mnogovrstno koristijo, n. pri kupovanji moke, žita, stročnih pridelkov, specerij, tkanine, za razločevanje in naravoslovje itd. 1 kos kr.: 40, 60, 80, gld.: 1, 1.20 1.50.

Smrt vsim sitnim mrčesom! z novo znajdeno tekočino, ki vse mrčese pomori. Ta tekočina umori vse mrčese in ob onem varuje, da se ne vgnjezdijo. Rabi se proti stenicam, šurkom, moljem, bolham itd. 1 sklenica, velika 30 kr.

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specialni zdravnik za božjast doktor **O. Killisch v Berlinu,** zdaj: Louisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto.

(43)